

การสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

สายอรุณ ณ ลำพูน¹, รัชนิกร ทองสุคติ², พิกุล เลียวสิริพงศ์³, สร้อยสุตา วิทยากร⁴

¹ ครูชำนาญการโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

^{2,3,4} สาขาวิชาการศึกษาศิลปะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

E-mail: ¹ ms.nalumphun@gmail.com

Received: September 13, 2020

Revised: November 25, 2021

Accepted: December 03, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน ซึ่งใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่มและศึกษาระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อนก่อนและหลังกระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นการศึกษาในกรณีศึกษา ผู้เรียนพิการซ้อนเพศหญิง อายุ 17 ปี จำนวน 1 คน และมีผู้ร่วมการวิจัยคือผู้เรียนหูหนวก จำนวน 7 คน ทั้งหมดกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน 2) คู่มือการจัดกระบวนการกลุ่ม 3) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ การทำสัมผัสน้ำ การทำขนมวุ้นและการเล่นหุ่นขี้ผึ้ง เรื่องละ 5 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 15 ครั้ง โดยแต่ละครั้งจะให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมลงมือปฏิบัติร่วมกันตามบทบาทของแต่ละคนในการเป็นสมาชิกกลุ่ม 4) แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละและพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน หลังการทดลองเพิ่มสูงจากระดับปานกลาง (ร้อยละ 40) เป็นระดับ มากที่สุด (ร้อยละ 82.66) จำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ก่อนทดลองร้อยละ 44 หลังการทดลองร้อยละ 72 ด้านการกล้าแสดงออกด้วยการกระทำ ก่อนทดลองร้อยละ 33.33 หลังการทดลองร้อยละ 80 ด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทางและคำพูด (ภาษามือ) ก่อนทดลองร้อยละ 45.33 หลังการทดลองร้อยละ 80 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า กระบวนการกลุ่มสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน ดังนี้ 1) ผู้เรียนพิการซ้อนตระหนักรู้คุณค่าแห่งตน แสดงออกด้วยการทำภาษามือบอก เช่น ฉันทะทำได้ ฉันทะรู้ 2) ผู้เรียนพิการซ้อนรู้จักและเข้าใจตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าลงมือทำและกล้าพูด (ภาษามือ) บอกสิ่งที่ต้องการ รู้ความสามารถของตนเอง ทำงานสำเร็จได้เช่นเดียวกับเพื่อนในกลุ่ม

คำสำคัญ: พิการซ้อน, ความเชื่อมั่นในตนเอง, กระบวนการกลุ่ม

Enhancing self-confidence of the student with multiple disabilities using group process

Saiaroon Na Lumphun¹, Ratchaneekorn Tongsookdee², Pikul Leosiripong³, Soisuda Vittayakorn⁴,

¹ Professional level teacher at Anusan Sunthon School for the Deaf, Muaeng, Chiang Mai

^{2,3,4} Special Education Program, Faculty of Education, Chiang Mai University.

E-mail:¹ ms.nalumphun@gmail.com

Received: September 13,2020

Revised: November 25,2021

Accepted: December 03,2021

Abstract

This research aimed to enhance the self-confidence of students with multiple disabilities using learning activities with group process and to study levels of self-confidence behavior of students with multiple disabilities, before and after the group process was applied, which is a case study of one female with multiple disabilities, age of 17, and seven deaf learners as research participants, all of whom study in secondary school for disabilities. The tools used include 1) evaluation form about self-confidence in students with multiple disabilities 2) a group process management manual 3) three group process learning activities plan, including: som tam making, waffle baking and group leadership practice. Each plan was implemented 5 times, each time lasted 50 minutes so it was 15 times in total. Each activity allows participants to act together based on their role in group membership 4) Self-confidence behavior observation record, the data was analyzed by percentage and description. The results showed that the level of self-confidence of the student with multiple disabilities increased from medium-quality level (40 percent) to highest-quality level (82.66 percent) after the experiment, classifying by aspects: having self-confidence in self-esteem, 44 percent before trial and 72 percent afterwards; having courage to express feeling through physical actions, 33.33 percent before trial and 80 percent afterwards; expressing feeling through gestures and words (sign language), 45.33 percent before trial and 80 percent afterwards. The results of the qualitative data analysis indicated that the group process enhance the self-confidence of the student with multiple disabilities as follow 1) she is aware of her self-value and express herself by using sign language such as I'm good, I can, I know. 2) she knows and understand herself, has courage to make decisions, to act, to tell (sign language) what she wants, to recognize her own abilities and to get job done as her group friends.

Keywords: Multiple disabilities, Self-confidence, Group process

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดประเภทคนพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางร่างกายการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ บกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางพฤติกรรมอารมณ์สังคม บกพร่องทางการพูด การสื่อสาร บุคคลออทิสติกและบุคคลพิการซ้อน (Education Provision for Persons with Disabilities Act B.E. 2008, 2008) ทั้งนี้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พุทธศักราช 2552 ได้ให้ความหมายของ “บุคคลพิการซ้อน” ไว้ว่าเป็นบุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน (Announcement of the Ministry of Education on the determination of categories and criteria for educational disabilities Act B.E. 2009, 2009) ความบกพร่องดังกล่าวอาจประกอบด้วย การพูด การเรียนรู้ สติปัญญา การเห็น การได้ยิน ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการ ด้านสติปัญญา ด้านทักษะการดำรงชีวิตประจำวัน ทักษะการเคลื่อนไหว การทำงานของระบบประสาทรับและส่งความรู้สึกรและทักษะการสื่อสาร กล่าวคือ ผู้เรียนพิการซ้อนจะใช้เวลาในการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ มากกว่าผู้อื่น มีปัญหาในด้านการจดจำ ข้อมูล ปัญหาในการเชื่อมโยงความรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง

ทักษะทางสังคม การแยกตัว การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มักพึ่งพาและคล้อยตามผู้อื่น ขาดความมั่นใจในตนเอง (Office of Special Education Administration, 2013)

ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคม เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองจะทำให้บุคคลมีความมั่นใจต่อการกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม กล้าคิด กล้าแสดงออกและตัดสินใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนที่มีความมั่นใจในตนเองจะสามารถเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนได้ดีเมื่อจบการศึกษาหรืออยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ก็จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความพึงพอใจและเห็นคุณค่าในตนเอง (Chimplee, 2008) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongyoo (2012) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองด้านการกล้าแสดงออก ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีอิทธิพลต่อทักษะชีวิต การทำงานให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญต่อการช่วยเหลือผู้เรียนพิการซ้อน ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นขั้นของการเข้าใจตนเอง ซึ่งหากไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองในช่วงวัยนี้ก็จะส่งผลต่อวัยผู้ใหญ่ในการดำรงชีวิตประจำวัน การเลือกคู่ครอง และการประกอบอาชีพ (Erickson, 1994)

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาในกรณีศึกษา ผู้เรียนพิการซ้อนที่เรียนร่วมกับผู้เรียนหูหนวก ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า ผู้เรียนพิการซ้อนได้รับการวินิจฉัยเป็นบุคคลหูหนวกร่วมกับบกพร่องทางสติปัญญาและการเห็น ผู้พิการซ้อนถูกพ่อแม่ทอดทิ้งตั้งแต่แรกเกิดบิดามารดาไม่เคยส่งเสียเลี้ยงดู ได้รับการเลี้ยงดูจากบุคคลที่ไม่ใช่ญาติ ฐานะทางบ้านยากจน ผู้วิจัยได้สังเกตและสัมภาษณ์ครูผู้สอนผู้เรียนพิการซ้อนในชั้นเรียนร่วมกับผู้เรียนหูหนวก พบว่า ผู้เรียนพิการซ้อน มักแยกตัวอยู่คนเดียว ไม่กล้าแสดงออก วิตกกังวล ไม่กล้าทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ไม่ยกมือตอบคำถาม ไม่แสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ไม่อาสาทำงาน ปฏิเสธงานทำไม่ได้ นอกจากนั้นยังถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เช่น ถูกเพื่อนแกล้งของ ถูกเพื่อนแซงคิว ถูกเพื่อนใช้ให้ล้างจานและทำเวรแทน อีกทั้งไม่กล้าปฏิเสธเมื่อเพื่อนฝากซ่อนโทรศัพท์มือถือไว้ในตู้เสื้อผ้าของตนซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎของหอนอน และจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เรียนพิการซ้อนถึงปัญหาและอุปสรรคในการเรียนร่วมกับผู้เรียนหูหนวก พบว่า ผู้เรียนพิการซ้อนอยากทำกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกับผู้เรียนหูหนวก แต่กลัวทำไม่ได้ กลัวทำผิดพลาด กลัวเพื่อนโกรธ ถูกเพื่อนปฏิเสธไม่ให้ช่วยทำงานกลุ่ม เพื่อนแกล้งเพื่อนทำเองหมดทุกอย่าง จากข้อมูลที่ได้มาเมื่อวิเคราะห์ตามทฤษฎีของ Erickson (1980) สะท้อนถึงสภาพภูมิหลังที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลต่อบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อนอย่างเด่นชัด ใน

ด้านการรับรู้คุณค่า แห่งตน ความไว้วางใจ ความคิดริเริ่มและการพึ่งพาตนเอง รวมถึงการไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกายอย่างเหมาะสม (Maslow, 1943) หรือสนับสนุนให้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างอิสระ ทำให้สูญเสียโอกาสในการปรับตัวและเรียนรู้พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย เช่น การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน รุ่นเดียวกัน การแสดงบทบาททางสังคมที่เหมาะสม การเลือกและเตรียมตัวเพื่ออาชีพ (Havighurst, 1972) ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนรู้งานในวัยผู้ใหญ่อาจส่งผลกระทบ เช่น พึ่งพาช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ถูกชักจูงไปในทางที่ผิด ไม่มีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอนร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่มขนาดของกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยสมาชิกมีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม มีการกำหนดเป้าหมาย การวางแผนการทำงานร่วมกัน เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่วางไว้ (Kradang-nga, 2011) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่มสามารถนำหลักการสอนของกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยทั่ว ๆ ไป หรือนำความรู้เรื่องกระบวนการกลุ่มมาสอดแทรกในการเรียนการสอนเนื้อหาสาระต่าง ๆ ตามหลักสูตร โดยที่ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม พร้อมทั้ง

สอนแนะนำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานกลุ่มที่ดีควบคู่ไปกับการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ (Khemmani, 2002) สอดคล้องกับ Sittiwut (2014) กล่าวว่า กระบวนการกลุ่มเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานที่ดีอย่างมีระบบขั้นตอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางสังคม มีการร่วมมือกันทำงาน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Teeoppama (2019) ได้ศึกษาผลของกระบวนการกลุ่มที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ถูกรังแกบนโลกไซเบอร์พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่มส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mohsen and Esmaeil (2017) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และความเต็มใจที่จะสื่อสารของนักเรียนอิหร่าน พบว่า การเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการพูดและความเต็มใจในการสื่อสารสูง อีกทั้งยังกระตุ้นความสนใจและความชอบที่จะมีส่วนร่วมในการอภิปรายของผู้เรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำความรู้เรื่องกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการอ่านและผู้เรียนหุนหวนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระควบคู่กับการเรียนรู้การทำงานกลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพึ่งพาตนเองในชีวิตประจำวันและการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในอนาคตเมื่อจบการศึกษาและเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนฝึกการอ่านและผู้เรียนหุนหวนมีการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคมที่เหมาะสม สร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนฝึกการอ่าน ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านการกล้าแสดงออกด้วยการกระทำและด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทางและคำพูด (ภาษามือ)

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนฝึกการอ่านซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มและศึกษาระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนฝึกการอ่านก่อนและหลังกระบวนการกลุ่ม

นิยามศัพท์

1. การสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ผู้เรียนฝึกการอ่านมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มและการเสริมแรงทางบวก

2. พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง เช่น ชื่นชมตนเอง อาสาช่วยเพื่อนทำงาน 2) ด้านการกล้าแสดงออกด้วยการกระทำ เช่น ลงมือทำงานด้วยตนเองทันที เลือก/ตัดสินใจด้วย

ตนเอง 3) ด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทาง และคำพูด (ภาษามือ) เช่น สบตาคู่สนทนา การใช้ภาษามือในสื่อสารโต้ตอบ เป็นต้น

3. กระบวนการกลุ่ม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนพิการซ้อนและผู้เรียนหูหนวกทำงานร่วมกันตามขั้นตอนของกระบวนการกลุ่ม ได้แก่ ขั้นการวางแผน ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นอภิปราย ขั้นประยุกต์ใช้และสรุป และแสดงบทบาทของสมาชิกกลุ่มตามที่กำหนด

4. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับผู้เรียนพิการซ้อนและผู้เรียนหูหนวก จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ การทำสัมดำ การทำขนมวาฟเฟิล และการเป็นผู้นำกลุ่ม แต่ละหัวข้อใช้เวลา 50 นาที ทุกวัน ในเวลา 16.30 น. -17.20 น. จำนวน 5 ครั้งต่อสัปดาห์ตามลำดับ รวมทั้งสิ้น 15 ครั้ง เป็นระยะ เวลา 3 สัปดาห์ ซึ่งเป็นการสอนเสริมนอกเวลาเรียนในชั้นเรียนปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow
- ทฤษฎีจิตสังคมของ Erikson
- ทฤษฎีกระบวนการกลุ่ม ของทิตนา เขมมณี
 - คู่มือการจัดกระบวนการกลุ่ม
 - แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

การทำสัมดำ การทำขนมวาฟเฟิล และการเป็นผู้นำกลุ่ม

การสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านการกล้าแสดงออกด้วยการกระทำ ด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทาง และคำพูด (ภาษามือ)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้เข้าร่วมการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 ผู้เรียนพิการซ้อน อายุ 17 ปี กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 1 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีเงื่อนไขที่กำหนดดังต่อไปนี้ เป็นผู้เรียนหูหนวกที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและการมองเห็น มีปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเองด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านการกล้าแสดงออกด้วย

การกระทำด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทาง และคำพูด (ภาษามือ) โดยประเมินจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ครูและการสังเกตของผู้วิจัยและมีอายุระหว่าง 15-20 ปี

1.2 ผู้เรียนหูหนวกจำนวน 7 คน เป็นหญิง 6 คน ชาย 1 คน เป็นนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คน

เป็นการเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ เป็นผู้เรียนหูหนวกอย่างเดียวไม่มี ความพิการอื่นร่วมด้วย อายุระหว่าง 15-20 ปี มีความสนิทสนมกับผู้เรียนพิการซ้อน ช่วยเหลืองานหรือ กิจกรรมส่วนรวมบ่อยครั้ง และสมัครใจเข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม

1.3 ครูชำนาญการ จำนวน 1 คน ทำหน้าที่สังเกตผู้เรียนพิการซ้อน เป็นการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเงื่อนไข คือ มีประสบการณ์สอนผู้เรียนหูหนวกมาไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความชำนาญภาษามือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี และแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองของ คนหูหนวก (Jambor & Elliott, 2005) และแบบทดสอบ Rubin's Self Esteem Scale (Department of Mental Health, 2007) โดยนำหลักการมาสร้างเป็นแบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบ ตัวเลข (Rating Scale) 5 ระดับ และนำแบบ ประเมินฉบับร่างตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.90

2.2 คู่มือการจัดกระบวนการกลุ่ม เนื้อหาประกอบด้วย 1) บทบาทหน้าที่ของ เพื่อนร่วมกระบวนการกลุ่ม ได้แก่ บทบาทผู้นำ กลุ่ม บทบาทของสมาชิกกลุ่ม และกระบวนการ ทำงานกลุ่ม วิธีการช่วยเหลือกระตุ้นเตือนทาง

กาย/ท่าทาง/วาจา (ภาษามือ) การให้การ เสริมแรง 2) บทบาทของผู้สอน ในการ จัดเตรียมแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการกลุ่ม จัดเตรียมสถานที่ สื่อการ สอน 3) บทบาทของผู้สังเกตร่วม ในการสังเกต และจดบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนพิการซ้อน ตามประเด็นที่กำหนด ซึ่งมีการตรวจสอบความ ตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.96

2.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย 3 เรื่อง ได้แก่ การทำสัมดำ การทำขนมวาฟเฟิล และ การเป็นผู้นำกลุ่ม ซึ่งมีการตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา จุดประสงค์และการดำเนินกิจกรรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ค่าดัชนีความ สอดคล้อง เท่ากับ 0.96 รายละเอียดกิจกรรม ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม

หัวข้อกิจกรรมการเรียนรู้	ครั้งที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา/กิจกรรม
การทำสัปดาห์	1	1. ผู้เรียนสามารถสืบค้นและนำเสนอการทำสัปดาห์ได้ 2. ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม	-สืบค้นการทำสัปดาห์
	2	-ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนการทำสัปดาห์	-เรียนรู้การทำสัปดาห์
	3	1. ผู้เรียนสามารถทำสัปดาห์ได้สำเร็จ 2. ผู้เรียนสามารถพูด(ภาษามือ)อภิปรายกระบวนการทำงานกลุ่มได้	-เตรียมส่วนผสม เครื่องปรุงและอุปกรณ์ทำสัปดาห์
		3. ผู้เรียนสามารถทำตามบทบาทของสมาชิกกลุ่มได้	-ลงมือทำสัปดาห์
	4	1. ผู้เรียนสามารถทำสัปดาห์ได้สำเร็จ 2. ผู้เรียนสามารถพูด(ภาษามือ)อภิปรายกระบวนการทำงานกลุ่มได้	-เตรียมส่วนผสม เครื่องปรุงและอุปกรณ์ทำสัปดาห์
			-ลงมือทำสัปดาห์
	5	1. ผู้เรียนสามารถทำสัปดาห์ได้สำเร็จ 2. ผู้เรียนสามารถพูด(ภาษามือ)อภิปรายกระบวนการทำงานของตนเองได้	-แข่งขันการทำสัปดาห์
	6	1. ผู้เรียนสามารถบอกส่วนผสมและขั้นตอนการทำขนมวาฟเฟิลได้	-ครูสาธิตการทำขนมวาฟเฟิล
	7	1. ผู้เรียนสามารถชั่ง ตวง ส่วนผสมขนมวาฟเฟิลได้ 2. ผู้เรียนสามารถทำตามบทบาทของสมาชิกกลุ่มได้	-ครูและผู้เรียนร่วมกันทำขนมวาฟเฟิล
	8	1. ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนทำขนมวาฟเฟิล 2. ผู้เรียนสามารถทำขนมวาฟเฟิลได้สำเร็จ 3. ผู้เรียนสามารถพูด(ภาษามือ)อภิปรายนำเสนอกระบวนการทำงานกลุ่มได้	-ผู้เรียนร่วมกันทำขนมวาฟเฟิล -การเปิด-ปิดเตาแก๊ส
การทำขนมวาฟเฟิล	9.	1. ผู้เรียนสามารถทำขนมวาฟเฟิลได้สำเร็จ 2. ผู้เรียนสามารถพูด(ภาษามือ)อภิปรายนำเสนอกระบวนการทำงานกลุ่มได้	-ผู้เรียนร่วมกันทำขนมวาฟเฟิล
	10	1. ผู้เรียนสามารถทำขนมวาฟเฟิลได้สำเร็จ 2. ผู้เรียนสามารถพูด(ภาษามือ)อภิปรายนำเสนอกระบวนการทำงานของตนเองได้	-ผู้เรียนทำขนมวาฟเฟิลด้วยตนเองทุกขั้นตอน

ตารางที่ 1 ตารางแสดงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (ต่อ)

หัวข้อกิจกรรมการเรียนรู้	ครั้งที่	วัตถุประสงค์	เนื้อหา/กิจกรรม
การเป็นผู้นำกลุ่ม	11	1. ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการแก้ปัญหาการรับประทานอาหารเช้าของนักเรียนเรียนนอนหญิงได้	-ปัญหาและแนวทางแก้ไข การรับประทานอาหารเช้าของนักเรียนเรียนนอนหญิง
		2. ผู้เรียนสามารถทำตามบทบาทของสมาชิกกลุ่มได้	
	12	1. ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนขั้นตอนการรับประทานอาหารเช้าของนักเรียนเรียนนอนหญิงได้	-ขั้นตอนการเป็นผู้นำกล่าว บทพิจารณาอาหาร
		2. ผู้เรียนสามารถทำตามบทบาทของสมาชิกกลุ่มได้	
	13	1. ผู้เรียนแต่ละคนสามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำกลุ่มได้	-ฝึกการเป็นผู้นำกลุ่ม -ฝึกทำภาษามือบท
		2. ผู้เรียนทุกคนร่วมอภิปรายกระบวนการทำงานกลุ่มได้	พิจารณาอาหาร
	14	1. ผู้เรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำกลุ่มได้	-ผู้นำกล่าวบทพิจารณา
		2. ผู้เรียนทุกคนร่วมอภิปรายกระบวนการทำงานกลุ่มได้	อาหาร
	15	-ผู้เรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำกลุ่มได้ด้วยตนเอง	-ผู้นำกล่าวบทพิจารณา อาหาร

2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นการบันทึกตามสภาพจริงเขียนเชิงพรรณนา เช่น วันเวลา สถานที่ สภาพแวดล้อม ส่วนที่ 2 เป็นส่วนการสังเกตแบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 ข้อ และสังเกตตีความพฤติกรรมของผู้เรียนพิการซ้อนในขณะทำกิจกรรม เช่น การแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง ลักษณะการพูด (ภาษามือ) ซึ่งมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 1 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ระหว่างผู้สังเกตร่วม 2 คนได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาต

ผู้ปกครองและโรงเรียนเฉพาะความพิการ

3.2 จัดอบรมผู้เรียนหูหนวกเพื่อสร้าง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานกลุ่ม

3.3 ประเมินความเชื่อมั่นในตนเอง

ของผู้เรียนพิการซ้อน ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 วันใช้เวลาหลังเลิกเรียน 30 นาที เวลา 16.00 น.-16.30 น. ณ ห้องสอนเสริม โดยมีล่ามภาษามือแปลข้อคำถามและให้ผู้เรียนพิการซ้อนเลือกคำตอบ 5 ระดับ ผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึกคำตอบ

3.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มาใช้กับ

กลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 3 เรื่อง ตามลำดับ โดยมีการ
แจ้งผู้เรียนพิจารณาและผู้เรียนทบทวน
เกี่ยวกับขอบข่ายของแต่ละกิจกรรม วันเวลา
สถานที่ทำกิจกรรม การบันทึกวิดีโอขณะทำ
กิจกรรม และสอบถามการยินยอมก่อนเข้าร่วม
กิจกรรมทุกครั้ง

3.5. ผู้วิจัยสังเกตและเก็บข้อมูล
พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน
พิจารณา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความ
เชื่อมั่นในตนเองระหว่างการจัดการกิจกรรมการ
เรียนรู้ทั้ง 3 เรื่อง และบันทึกจากวิดีโอ

3.6 ประเมินความเชื่อมั่นในตนเอง
ของผู้เรียนพิจารณา หลังจัดการกิจกรรมการ
เรียนรู้ 1 สัปดาห์ใช้เวลาหลังเลิกเรียน 30 นาที
เวลา 16.00 น.-16.30 น. ณ ห้องสอนเสริม
โดยมีล่ามภาษามือแปลข้อคำถามและให้

ผู้เรียนพิจารณาเลือกค่าตัวเลข 5 ระดับ
ผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึกคำตอบ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์คะแนนความเชื่อมั่นใน
ตนเองของผู้เรียนพิจารณา ก่อนและหลังการ
จัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยค่าร้อยละและ
นำเสนอเป็นตาราง

4.2 วิเคราะห์พฤติกรรมความเชื่อมั่น
ในตนเองของผู้เรียนพิจารณาที่ได้จากการ
สังเกตโดยนำเสนอแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัย
แบบกรณีศึกษา สรุปผลการทดลองออกเป็น 2
ตอน ดังนี้

1. ผลการวิจัยในข้อมูลเชิงปริมาณ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงค่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิจารณา ก่อนและหลังการจัด
กิจกรรม การเรียนรู้จำแนกรายด้าน

ความเชื่อมั่นในตนเองของ ผู้เรียนพิจารณา	คะแนนก่อนทดลอง		คะแนนหลังทดลอง		ค่าความต่าง (ร้อยละ)
	(ร้อยละ)	ระดับ คุณภาพ	(ร้อยละ)	ระดับ คุณภาพ	
1. ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	33 (44.00)	ปานกลาง	54 (72.00)	มาก	28.00
2. ด้านการกล้าแสดงออกด้วย การกระทำ	25 (33.33)	น้อย	60 (80.00)	มากที่สุด	46.67
3. ด้านการกล้าแสดงออกด้วย ท่าทางและคำพูด(ภาษามือ)	34 (45.33)	ปานกลาง	60 (80.00)	มากที่สุด	34.67

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อนด้านการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 ด้าน

การกล้าแสดงออกด้วยการกระทำคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.67 และด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทางและคำพูด(ภาษามือ) คะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.67

ตารางที่ 3 ตารางระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายพฤติกรรม

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				ความแตกต่าง	การเปลี่ยนแปลง
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	ระดับ	ความหมาย	ระดับ	ความหมาย		
1. ผู้เรียนสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ	2	น้อย	3	ปานกลาง	1	เพิ่มขึ้น
2. ผู้เรียนไม่ได้ทำประโยชน์ต่อผู้อื่น	5	มากที่สุด	1	น้อยที่สุด	-4	ลดลง
3. ผู้เรียนสามารถคิดหาวิธีการแก้ไขแบบใหม่ ๆ	2	น้อย	3	ปานกลาง	1	เพิ่มขึ้น
4. ผู้เรียนทำประโยชน์ต่อผู้อื่น	3	ปานกลาง	4	มาก	1	เพิ่มขึ้น
5. ผู้เรียนบอกจุดเด่น/จุดด้อยของตนเอง	3	ปานกลาง	3	ปานกลาง	0	ไม่เปลี่ยนแปลง

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เรียนพิการซ้อนมีระดับพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 3 รายการ ได้แก่ ผู้เรียนสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ผู้เรียนสามารถคิดหาวิธีการแก้ไขแบบใหม่ ๆ และผู้เรียนทำ

ประโยชน์ต่อผู้อื่น พฤติกรรมลดลง 1 รายการ ได้แก่ ผู้เรียนไม่ได้ทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและรายการที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ผู้เรียนบอกจุดเด่น/จุดด้อยของตนเอง

ตารางที่ 4 ตารางระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน ด้านการกล้าแสดงออก
ด้วยการกระทำ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายพฤติกรรม

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				ความแตกต่าง	การเปลี่ยนแปลง
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	ระดับ	ความหมาย	ระดับ	ความหมาย		
1. ผู้เรียนทำงานสำเร็จ	2	น้อย	4	มาก	2	เพิ่มขึ้น
2. ผู้เรียนทำงานไม่สำเร็จ	5	มากที่สุด	2	น้อย	-3	ลดลง
3. ผู้เรียนทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	น้อยที่สุด	3	ปานกลาง	2	เพิ่มขึ้น
4. ผู้เรียนขี้อายไม่กล้าแสดงความสามารถของตนเอง	4	มาก	1	น้อยที่สุด	-3	ลดลง
5. ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง	2	น้อย	4	มาก	2	เพิ่มขึ้น
6. ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ	2	น้อย	4	มาก	2	เพิ่มขึ้น

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้เรียนพิการซ้อนมีระดับพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 4 รายการ ได้แก่ ผู้เรียนทำงานสำเร็จ ผู้เรียนทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและผู้เรียน

ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ระดับพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงลดลง 2 รายการ ได้แก่ ผู้เรียนทำงานไม่สำเร็จและผู้เรียนขี้อายไม่กล้าแสดงความสามารถของตนเอง

ตารางที่ 5 ตารางระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อนด้านการกล้าแสดงออก
ด้วยท่าทางและคำพูด (ภาษามือ) ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำแนกรายพฤติกรรม

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก				ความแตกต่าง	การเปลี่ยนแปลง
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	ระดับ	ความหมาย	ระดับ	ความหมาย		
1. ผู้เรียนไม่กล้าพูดต่อหน้าคนมาก ๆ	4	มาก	3	ปานกลาง	-1	ลดลง
2. ผู้เรียนคล้อยตามคำพูดผู้อื่น	5	มากที่สุด	2	น้อย	-3	ลดลง
3. ผู้เรียนลังเลในการตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ	3	ปานกลาง	2	น้อย	-1	ลดลง
4. ผู้เรียนกลัวที่จะทำกิจกรรมใหม่ ๆ	3	ปานกลาง	1	น้อย	-2	ลดลง

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้เรียนพิการ
ชั้นมีระดับพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงลดลง 4
รายการได้แก่ ผู้เรียนไม่กล้าพูดต่อหน้าคน

มาก ๆ ผู้เรียนมักคล้อยตามคำพูดผู้อื่น ผู้เรียน
มักลังเลในการตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ และผู้เรียน
กลัวที่จะทำกิจกรรมใหม่ ๆ

ตารางที่ 6 ตารางคำร้อยละความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้การสอนแต่ละเรื่อง

เรื่อง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		ค่าความต่าง (ร้อยละ)
	กระบวนการกลุ่ม		กระบวนการกลุ่ม		
	(ร้อยละ)	ระดับคุณภาพ	(ร้อยละ)	ระดับคุณภาพ	
สัมผัส	41.11	ปานกลาง	81.11	มากที่สุด	40.00
ขนมวาฟเฟิล	41.11	ปานกลาง	74.44	มาก	33.33
ผู้นำกลุ่ม	41.11	ปานกลาง	75.55	มาก	34.44

จากตารางที่ 6 พบว่า ความเชื่อมั่นใน
ตนเองของผู้เรียนพิการซ้อนก่อนการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้ กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับ
คุณภาพ ปานกลาง หลังการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม แผนการทำ
สัมผัสเพิ่มขึ้นในระดับคุณภาพ มากที่สุด
แผนการทำชมวาฟเฟิลและแผนการเป็นผู้นำ
กลุ่มเพิ่มขึ้นในระดับคุณภาพมาก

2. ผลการวิจัยในข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยในข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ
กลุ่มช่วยสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของ
ผู้เรียนพิการซ้อน ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้เรียนพิการซ้อนมีการตระหนักรู้
คุณค่าแห่งตน ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อ
ครูให้ตอบคำถามหรือลงมือทำกิจกรรมผู้เรียน
พิการซ้อนจะแสดงสีหน้าวิตกกังวลและปฏิเสธ
ทันทีทันใด โดยทำภาษามือบอกว่าฉันทำไม่ได้
ฉันไม่รู้ ฉันกลัว ไม่กล้าริเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ

ระหว่างการทำกิจกรรมทำสัมผัส ครั้งที่ 1 และ 2
ผู้เรียนพิการซ้อนทำกิจกรรมโดยมีผู้เรียนหู
หนวกคอยช่วยเหลือ ในครั้งที่ 3 ผู้เรียนทุกคน
เริ่มเข้าใจบทบาทของตนเอง ผู้เรียนพิการซ้อน
เริ่มมีการตระหนักรู้ความสามารถของตน กล้า
คิด กล้าทำ กล้าสื่อสารกับเพื่อนในกลุ่มเพิ่มขึ้น
ส่วนเพื่อนหูหนวกเริ่มเข้าใจบทบาทในการ
ช่วยเหลือผู้เรียนพิการซ้อน เมื่อลงมือทำซ้ำ
ในครั้งที่ 4 และ 5 ผู้เรียนพิการซ้อนเกิดความ
ตระหนักรู้แห่งตนแสดงภาษามือบอก ฉันรู้ ฉัน
ทำได้ ฉันทำสัมผัสอร่อย แสดงสีหน้ายิ้มแย้ม
ในกิจกรรมทำชมวาฟเฟิล ครั้งที่ 1 ผู้เรียน
พิการซ้อนไม่แสดงท่าทีกลัวหรือวิตกกังวลใน
การริเริ่มทำกิจกรรมใหม่ กระตือรือร้น อาสา
ทำงาน ยกมือตอบคำถามเอง และในกิจกรรม
ผู้นำกลุ่มครั้งที่ 5 ผู้เรียนพิการซ้อนสามารถ
แสดงความเป็นผู้นำกลุ่มกล่าวบทพิจารณา
อาหารได้ด้วยตนเองอย่างมั่นใจ

2.2 ผู้เรียนพิการซ้อนรู้จักและเข้าใจตนเอง กล้าแสดงความคิด กล้าลงมือทำและกล้าพูด (ภาษามือ) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนพิการซ้อนจะไม่กล้าพูด (ภาษามือ) เมื่อให้นำเสนอข้อมูลหรืออภิปรายกลุ่ม มักเลียนแบบคำพูดหรือประโยค (ภาษามือ) ของเพื่อน เมื่อให้เลือกหรือตัดสินใจอะไรจะหันไปมองหน้าหรือขอความคิดเห็นและคล้อยตามเพื่อน ไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน ในการทำกิจกรรมสัปดาห์ 1-2 ผู้เรียนพิการซ้อนแสดงพฤติกรรมร้องขอให้ผู้เรียนหูหนวกช่วยเหลือในการทำงาน ผู้นำกลุ่มจะกระตุ้นให้ผู้เรียนพิการซ้อนให้ข้อมูล แสดงความคิดและเป็นแบบอย่างในการทำงาน ครั้งที่ 3-4 ผู้เรียนพิการซ้อนเริ่มตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองโดยไม่พึ่งพาเพื่อน เช่น ใส่เครื่องปรุงสัปดาห์ตามความชอบของตนเอง หรือพูด (ทำภาษามือ) บอกส่วนผสมและขั้นตอนการทำขนมวาฟเฟิลได้ด้วยตนเอง และการทำกิจกรรมครั้งที่ 5 ผู้เรียนพิการซ้อนสามารถทำสัปดาห์ ทำขนมวาฟเฟิลได้สำเร็จด้วยตนเอง สามารถพูด (ภาษามือ) อภิปรายนำเสนอแนะและสามารถเป็นผู้นำกลุ่มนำกล่าวบทพิจารณาอาหารพูด (ภาษามือ) ออกคำสั่งให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ ไม่มีความประหม่าหรือวิตกกังวล ตัดสินใจทำด้วยตนเองได้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนพิการซ้อนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการกลุ่ม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ก่อนทดลองผู้เรียนพิการซ้อนมีความเชื่อมั่นร้อยละ 44 ระดับคุณภาพปานกลาง หลังการทดลองร้อยละ 72 ระดับคุณภาพมาก แสดงให้เห็นว่ากระบวนการทำงานร่วมกันและเรียนรู้ร่วมกันได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียนพิการซ้อนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ผู้เรียนหูหนวกมีส่วนสำคัญยิ่งในการมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่มความกล้าคิด กล้าทำ ไม่ขัดขวาง การสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนเข้าใจการทำงานเป็นทีม ความสำเร็จของผู้เรียนพิการซ้อนเป็นความสำเร็จของคนหูหนวกด้วยการนำความรู้เรื่องกระบวนการกลุ่มสอดแทรกในการจัดกิจกรรมเรื่องทำสัปดาห์ การทำขนมวาฟเฟิลและการเป็นผู้นำกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนทุกคนเห็นคุณค่าในตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น กระบวนการกลุ่มช่วยให้สมาชิกกลุ่มทุกคนรู้จักการปรับตัวเข้าหากัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เรียนรู้ในการเป็นผู้ให้และการเป็นผู้รับ (Khemmani, 2002) เพื่อนเป็นต้นแบบที่ดีในการเรียนรู้งานซึ่งกันและกัน (Bandura & Walters, 1963) จากผลการวิจัย เมื่อได้ลงมือทำกิจกรรมซ้ำ ๆ ในครั้งที่ 4-5 ผู้เรียนพิการซ้อนสามารถทำสัปดาห์ ทำขนมวาฟเฟิลและเป็นผู้ในกลุ่มได้ด้วยตนเอง เพื่อนเกิดการยอมรับและชื่นชมความสามารถ สร้างเสริมให้ผู้เรียนพิการซ้อนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ตระหนักถึงว่าตนเองมีคุณค่า สอดคล้องกับทฤษฎีของ Erickson (1994) กล่าวว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาบุคลิกภาพไปได้ทั้งทางบวกและทางลบขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและการปรับตัวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sittiwut (2014) ใช้กิจกรรม

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและกระบวนการกลุ่มสร้างสุขภาวะทางสังคมและทัศนคติทางบวกต่อการอยู่ร่วมกัน

2. ด้านการกล้าแสดงออกด้วยการกระทำ ก่อนทดลองผู้เรียนมีการซ้อนมีความเชื่อมั่นร้อยละ 33.33 ระดับคุณภาพปานกลาง หลังการทดลอง ร้อยละ 80 ระดับคุณภาพมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ การทำสัปดาห์ การทำขนมวาฟเฟิลและการเป็นผู้นำกลุ่ม ทำเรื่องละ 5 ครั้ง สร้างเสริมให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกด้วยการกระทำเพิ่มขึ้น โดยแต่ละเรื่องเน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้ลงมือกระทำอย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลการกระทำเชิงประจักษ์ การเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการความสนใจและเป้าหมายกลุ่มมีส่วนช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ อย่างเป้าหมายเห็นประโยชน์ของการกระทำ (Chaiyaphan, 2006) การได้เรียนรู้และลงมือทำซ้ำ ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ ความแม่นยำเกิดความมั่นใจในการทำ โดยเฉพาะผู้เรียนมีการซ้อนสังเกตและเลียนแบบการทำงานจากเพื่อน หูหนวกการได้ฝึกทำซ้ำ ๆ เอื้อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ และกล้าริเริ่มทำกิจกรรมใหม่ ๆ สอดคล้องกับ Kosuwan and Wiriyangkun (2017) กล่าวว่า ผู้เรียนมีการซ้อนมีข้อจำกัดในการเรียนรู้เกี่ยวกับการรับรู้การเข้าใจภาษาและการใช้ประสาทสัมผัส ผู้เรียนมีการซ้อนไม่สามารถเข้าใจจดจำเนื้อหาสาระหรือลงมือทำได้สำเร็จ เพียงแค่ครั้งเดียวจึงต้องฝึกทำสิ่งนั้นซ้ำ ๆ จน

เกิดความชำนาญและต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้มากกว่าเด็กที่ไม่มีความพิการหรือเด็กที่มีความพิการเพียงอย่างเดียว

3. ด้านการกล้าแสดงออกด้วยท่าทาง และคำพูด (ภาษามือ) ก่อนทดลองผู้เรียนมีการซ้อนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ร้อยละ 45.33 ระดับคุณภาพปานกลาง หลังการทดลองร้อยละ 80 ระดับคุณภาพมากที่สุด ก่อนการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีการซ้อนไม่กล้าพูดต่อหน้าคนมาก ๆ ไม่กล้านำเสนอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น การนำเทคนิคการอภิปรายกลุ่มมาใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละแผนช่วยให้ผู้เรียนหูหนวกและผู้เรียนมีการซ้อน มีโอกาสในการแสดงออกทางความคิด การพูด (ภาษามือ) ภาษาและการสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันเกี่ยวกับเนื้อหา และกระบวนการทำงานกลุ่ม สร้างเสริมให้ผู้เรียนหูหนวกและผู้เรียนมีการซ้อนมีพัฒนาการด้านการพูด (ภาษามือ) การสื่อสารเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ Khemmani (2002) กล่าวว่า การอภิปรายกลุ่มเป็นเทคนิคเบื้องต้นในการทำงานกลุ่มซึ่งมีประโยชน์มาก เพราะทำให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสร่วมมือกันอย่างเสรี สมาชิกจะมีการพัฒนาการในเรื่องความนับถือ ความคิดของคนในกลุ่ม ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในสังคมก่อให้เกิดสัมพันธ์ภาพซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเห็นพัฒนาการของผู้เรียนมีการซ้อน ในช่วงแรก (ครั้งที่ 1 และ 2) ผู้เรียนมีการซ้อนจะอภิปรายเป็นคนสุดท้ายของกลุ่ม เมื่อได้เรียนรู้ลงมือทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง และได้รับการเสริมแรงทางสังคมจากเพื่อนหูหนวก เช่น

ความคิดเธอเยี่ยมมาก เธอนำเสนอได้ดีมาก ทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง กล้ายกมืออาสาในการเป็นผู้อภิปรายเป็นคนแรกของกลุ่มและสามารถเป็นผู้นำกลุ่มทำภาษามือนำกล่าวบทพิจารณาอาหารต่อหน้าเพื่อนจำนวนมากได้ โดยพูด (ภาษามือ) สื่อสารชัดเจน สบตาขณะสื่อสารไม่เคยละสายตา (ครั้งที่ 5) สอดคล้องกับแนวคิด Skinner (1974) กล่าวว่า การเสริมแรงทำให้ผู้เรียนมีพลังในการกระทำสิ่งที่พึงประสงค์มากขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากผลกรรมที่ตามหลังพฤติกรรมนั้น

เอกสารอ้างอิง

- Announcement of the ministry of education on the determination of categories and criteria for educational disabilities Act B.E. 2009. (2009). *Government Gazette*. 126(80), 45-47.
- Bundura, A., & Walters, R. H. (1963). *Social learning and personality development*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Chaiyaphan, K. (2006). *Group process*. Bangkok: Odeon Store.
- Chimlee, A. (2008). *Self-confidence of young children through storyline activities*. (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- Department of Mental Health. (2007). *Activity manual practice thinking, solve problems, develop EQ for the teen friend center*. (6th ed). Nonthaburi: Printing House, Agricultural Cooperative of Thailand Ltd.
- Education Management for Persons with Disabilities Act B.E. 2008. (2008). *Government Gazette*. 125(28), 1-13.
- Erikson, E. H. (1980). *Identity and life cycle*. New York: Norton.
- Erikson, E. H. (1994). *Identity and life cycle*. New York: Norton.
- Havighurst, R. J. (1972). *Developmental tasks and education*. New York: David McKay.
- Jambor, E. & Elliott, M. (2005). Self-esteem and coping strategies among deaf students *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 10(1), 63-81.

ข้อเสนอแนะ

1. ใช้สื่อที่เหมาะสมกับลักษณะความพิการของผู้เรียนแต่ละประเภท จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ จดจำเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้เครื่องชั่งดิจิตอล แทนเครื่องชั่งแบบเข็ม การใช้สื่อที่มีทั้งภาพและตัวหนังสือ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น
2. การเลือกขนาดกลุ่มให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เช่น กลุ่มที่เน้นการคิดแก้ปัญหาควรมีจำนวนน้อยจะแก้ปัญหาได้เร็วกว่ากลุ่มใหญ่ เป็นต้น

- Khemmani, T. (2002). *Working group relations and teaching and learning management*. Bangkok: Nissin Advertising Grove.
- Kosuwan, K., & Wiriyaangkun, Y. (2017). *Teaching and helping people with disabilities Intellectual*. Chiang Mai: Chiang Mai University.
- Kradang-nga, K. (2011). *Learning outcomes with group process together with learning support web containing on learning achievement and working behavior in the introductory web development group Secondary school students 2*. (Master's thesis). University Fine Arts, Bangkok, Thailand.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396.
- Mohsen, A., & Esmail, B. (2017). The effect of group dynamics-oriented instruction on developing Iranian EFL learners' speaking ability and willingness to communicate. *Journal of Published by Canadian Center of Science and Education*, 10(11), 44-59.
- Office of Special Education Administration. (2013). *Handbook for individual education management plans*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission.
- Sittiwut, K. (2014). *Using participatory learning activities and group process to construct social well being for student at Ban Numkong School, Mueang District, Nan Province*. (Master's thesis). Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand.
- Skinner, B. F. (1974). *About behaviorism*. New York: Knopf.
- Teeoppama, J. (2019). *The effect of group process on adolescent's self-esteem among cyberbullying* (Master's thesis). Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand.
- Thongyoo, C. (2012). Relationships between the self-concept self-confidence and social adjustment with life skills undergraduate students Mahasarakham University. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, 21(1), 83-94.